

Laiškas Kaziui Binkiui, [iki 1931], [Kaunas].

Tokio niekingumo aš dar nėsu matęs!

Tokio niekingumo aš [1] dar nėsu matęs!

Juk žinojai, kad neteisybę sakai, o sakei: by tik spekuliantus, vekselius žiravusius, išgelbėti ir draugą, nuoširdžiai norėjusį pagelbėti, — tyčia įklampinti!

Man bėdų ir savo gana: tėvas [2] sunkiai plaučių uždegimu serga, brolis Aniolas [3] — džiova, jau išgabentas į ligoninę, aš pats savo skolų negaliu išmokėti [4] — o čia mielo draugo judošiškas pasielgimas!

Krėvė [5] universiteto raštinei įteikė vekselius jau — ir paėmė uždėjo veto mano algą už tris mėnesius!

Ką, mano pone, įsakysi man dabar daryti? Kur man įsakysi gyventi — ir ką valgyti? Suprask, judošiau, jeigu aš neužmoku už butą — veja lauk, jeigu aš neturiu už ką duonos nusipirkti — aš galiu būti sotus prisimindamas, kokį gerą aš draugą turiu — poną dvarininką Kazį Binkį [6]?

Ar įsakysi eiti į pono Kazio Binkio dvarą — ordinarčiku [7] būti?

Iki tokiam laipsniui gėdos neturėti — aš jau nebesuprantu!

Aš duodu garbės žodį, jeigu aš trečiadienį (12v.) [8] negausiu pinigų, — paskelbsiu spaudoj, kiek ponas dvarininkas Kazys Binkis yra žulikas — duodu garbės žodį, ir jo išlaikymo reikalu — neisiu pono dvarininko pėdomis!

Šitokiais atvejais dori žmonės parduoda paskutinę karvę, by tik atsiteisus!

Nei doras šuva taip iš pasalų nekanda!

Tu mane gi iš pasalų kaip padūkęs šuva įkandai!

Suprask, kad aš neturiu nei kur gyventi, nei ko valgyti — —

Kad ponas Binkis dvarą pirktų!

Pasielgei su manim šuniškai, bet atmink, tokia skriauda, kokią tu man padarei, — nenueis tau į sveikatą!

BS [9].

KOMENTARAI

[1] Balys Sruoga (1896–1947), Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto docentas.

[2] Pranciškus Sruoga (1846–1931), Balio Sruogos tėvas, ūkininkas, gyvenęs Baibokuose.

[3] Aniolas Sruoga (1894–1936), Balio Sruogos brolis, ūkininkavęs Baibokuose.

[4] Balys Sruoga, 1931 m. vasarą parašęs istorinę kroniką *Milžino paunksmė*, buvo tikras, kad laimės Vytauto Didžiojo 500-ųjų metinių proga paskelbtą dramos konkursą (gaus prizą – 10.000 tūkstančių litų). Todėl, vos užbaigęs *Milžino paunksmę*, nusipirko automobilį už 11.000 litų. Susidariusią skolą, negavus premijos, teko ilgai mokėti.

[5] Vincas Krėvė-Mickevičius (1882–1954), rašytojas, Lietuvos universiteto profesorius, Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas.

- [6] Kazys Binkis (1893-1942), poetas, žurnalistas, dramaturgas. 1924 m. jis buvo nusipirkęs Kalnaberžės dvarą, tačiau, neištengęs išsimokėti skolų, turėjo jo atsisakyti. 1929 m. antrą kartą vedęs Sofiją Kudrevičiūtę, sumanė modernizuoti žmonos motinai priklausiusį Balsių dvarelį netoli Pakruojo. 1931 m. gavęs iš banko paskolą, įsigijo ūkio darbams reikalingų mašinų, pasisamdė darbininkų. Kaziui Binkiui sekėsi, jo modernus ūkis garsėjo.
- [7] ~ *lenk* =ordinarininkas, kas gauna ordinariją - metinį dvaro darbininko atlyginimą natūra.
- [8] ~ *santr* =12 valandą.
- [9] ~ *santr* =Balys Sruoga.